

ČÍSLO JEDNACÍ: **MHMP**

DORUČENO DNE: **2-9-07-2019**

Počet listů dokumentu: **8**

Počet listinných příloh: **1** Počet listů příloh: **4**

Počet a druh nelistinných příloh:

Identifikační údaje zpracovatele: **/2/**

DOŠLO DNE: **29.7.2019**

Č.J.: **545/2019**

VYŘÍZENO DNE: **29.7.2019**

KONCEPCE PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRO ŽÁKY S PORUCHAMI ZRAKU

PRO OBDOBÍ 2020 - 2026

Základní škola pro žáky s poruchami zraku, Praha 2, nám. Míru 19

IČO: 48133035

REDIZO: 600020801

Zřizovatel: Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2

Zpracovatel: PhDr. Martina Malotová, MBA

Organizační jednotky:

Základní škola pro žáky s poruchami zraku (13 tříd)

- vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vycházející z RVP pro PV (1 přípravná třída)
- vzdělávací program pro základní vzdělávání vycházející z RVP pro ZV (12 tříd)

Školní družina a školní klub (4 oddělení)

Internát (2 výchovné skupiny)

Speciálně pedagogické centrum pro žáky s poruchami zraku

Školní jídelna s varnou

**Základní škola pro žáky [®]
s poruchami zraku**

120 00 Praha 2, nám. Míru 19

tel.: 222 518 088

IČO: 48133035

ZŠ A SPC ZRAK
NÁM. MÍRU, PRAHA 2

Základní škola a Speciálně pedagogické centrum pro žáky s poruchami zraku

nám. Míru 19, 120 00 Praha 2, tel. 222 515 134, IČO: 48 133 035, IZO: 600020801

www.skolazrak.cz, info@skolazrak.cz

OBSAH

ÚVOD.....	3
I. ZHODNOCENÍ PŮVODNÍ KONCEPCE, VIZE.....	3
II. DÍLČÍ VÝCHODISKA KONCEPČNÍHO ZÁMĚRU, SWOT ANALÝZA.....	3
III. CÍLE STŘEDNĚDOBÉ	5
IV. CÍLE KRÁTKODOBÉ	6
V. POSTUP.....	6
ZÁVĚR	6

ÚVOD

Koncepce Základní školy pro žáky s poruchami zraku je strategickým dokumentem školy respektující **Strategii vzdělávací politiky do roku 2030+**, navrženou MŠMT, vychází z **Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy do roku 2020**. Interními východisky pro vypracování koncepčního záměru školy je především autoevaluace školy za období školního roku 2017/2018, evaluace školy z pohledu rodičů a Rady školy, krátkodobé plány školy (plány práce na školní období) a v neposlední řadě aktualizované Školní vzdělávací programy s účinností od 1.9.2018.

Paralelní systém českého školství umožňuje působení speciálních škol, tedy škol zřízených podle §16 ŠZ, vedle škol běžného typu. Hlavní akcent je kladen na inkluzivní podporu žáků se zdravotním postižením zařazených v běžných školách. Aby tzv. speciální školy přežily inkluzivní vlnu a zajistily si pevné místo v systému, je nutné, aby se staly více flexibilními a významně odborně erudovanými. Požadavek na erudovanost a odbornost pedagogických pracovníků těchto škol je hlavním kritériem při výběru zaměstnanců v této organizaci. Speciální školy by se měly stát odbornou základnou, zastřešením a podporou po kolegy v běžných školách. Je velmi důležité neustále zkvalitňovat koncepční rozvoj výchovy a vzdělávání. Důsledky "živelné integrace" vymezily zcela nové podmínky v rámci speciálně pedagogické teorie a praxe, na které je nevyhnutelné reagovat i na půdě této Základní školy pro žáky s poruchami zraku. Toto především změnou cílů, úkolů a poslání školy a školského poradenského zařízení. Komplexní oftalmopedickou péčí a speciálně pedagogickou obecně bude škola napomáhat k rozvoji kvalitních životních podmínek hendikepovaných dětí a to ve všech oblastech jejich života.

I. ZHODNOCENÍ PŮVODNÍ KONCEPCE

Historicky byla škola určena pro žáky slabozraké a žáky se zbytky zraku. Zdravotní prevence a včasné záchyty zrakových vad vedly k postupné eliminaci zásadních očních diagnóz ve společnosti jakými jsou např. retinopatie nedonošených, různé makulární degenerace, atropie zrakových nervů apod. Žáci, kteří mají „pouze“ zrakové postižení jsou schopni se za podpory SPC s dnes již běžnými asistivními technologiemi kvalitně vzdělávat v běžných školách. Dětem, které mají souběh zdravotních postižení, z nichž jedno je zrakové, nebo kombinovaná postižení, nabízí naše škola speciálně pedagogickou podporu, moderní technologie a profesionální edukaci. Máme též zkušenosti se vzděláváním žáků s PAS. Bohužel již také víme, že spolupráce žáků se SPUCH s našimi dětmi je velmi problematická a jejich vřazování do naší školy není vhodné. Stejně jako celospolečensky, tak i v naší škole narůstá počet žáků medikovaných a žáků v akutní péči psychiatrie. Nastavené krátkodobé i střednědobé cíle původné koncepce se podařilo splnit. V původní koncepci bylo též zmíněno zřízení Praktické školy dvouleté, jako navazující možnosti pro žáky s LMP, kteří vychází z 9.tříd ZŠ Zrak. Tento záměr se neosvědčil a není vnímám ani jako příležitost pro další období.

Každoročně byl velkým problémem naplnit první ročník. Velkou roli zde hrály integrační snahy a přirozené tendence rodičů zkoušet možnost integrovaného vzdělávání svých dětí. Zřízením přípravné třídy se tento problém původní koncepce podařilo splnit, přestože žáci po ukončení přípravné třídy v naší škole přechází též do škol běžného typu. S souladu s rovnými přístupy ke vzdělání, s ohledem na vnímání a postřehy žáků a jejich zákonných zástupců byla minimalizována zbytečná a možná zatěžující stigmatizace žáků a jejich rodin původním názvem školy (Základní škola pro zrakově postižené). Od září 2018 byl změněn název školy na Základní škola pro žáky s poruchami zraku.

II. VIZE

Po vzoru škol původně zřizovaných pro žáky se zrakovým postižením v ČR, např. v Plzni a Opavě, se škola nyní více otevírá také žákům s narušenou komunikační schopností a žákům se zásadními poruchami řeči. Z těchto společenských potřeb dále vyplývají vize školy. Vizemi do dalších let je tedy z pohledu materiálně prostorového vybavení změna využití prostor původního internátu školy na prostory MŠ pro děti s poruchami zraku a poruchami řeči, rozšíření počtu učeben ZŠ pomocí rekonstrukce půdních prostor, vybudování relaxačního bazénu a stimulačního prostor pro děti s motorickými hendikepy v přízemí a komplexní rekonstrukce chodeb, dveří a zárubní. Vizí v oblasti organizace a vedení pedagogického procesu je zajištění přesahu všech pedagogů do hmatové a brailkové práce, logopedické prevence, nastavení podpory pro žáky s OMJ pomocí výuky českého jazyka jako cizího jazyka, práce se supervízi v oblasti edukační i poradenské, zřízení institutu pro DVPP při škole a navázání úzké spolupráce se zahraniční školou a poradenským zařízením, které se zaměřuje na vzdělávání žáků s poruchami zraku a poruchami řeči. Jinak řečeno, pracovní podmínky a nástroje učitelů i provozních zaměstnanců jsou na velmi dobré úrovni, nyní je čas ukázat, co vše mohou s těmito nástroji a v těchto podmínkách pedagogové prezentovat a zajistit žákům, rodičům i širší odborné veřejnosti.

III. DÍLČÍ VÝCHODISKA KONCEPČNÍHO ZÁMĚRU, SWOT ANALÝZA

Díličí záměry a cíle vycházejí z vyhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb pro školu, tedy z analýzy původní koncepce pro roky 2014 - 2019. Rozšiřují původní krátkodobé a střednědobé záměry, nadále podporují spolupráci se zákonnými zástupci žáků a veřejností, nadále zdůrazňují nutnost existence pozitivních vztahů v pedagogickém sboru a respektují osobnost žáka s ohledem na kvalitní a efektivní výchovně vzdělávací proces, morální rozvoj a individualitu potřeb samotného žáka. Základním rysem je naprostá otevřenost. Cíle jsou reálné a v rámci stanovených priorit je daný předpoklad k jejich zdárnému plnění.

Z výstupů původní SWOT analýzy a v komparaci s vývojem školy v letech 2014-2019 a se současnými prioritami jasně vyplynula potřeba přestavby silných a slabých stránek školy pro další koncepční období 2020-2026. Analyzované oblasti v předchozích kapitolách byly sestaveny tak, aby se staly východisky pro další řízení školy. Předpokládá se průběžná podpora silných stránek a příležitostí, nastavení kroků k eliminaci slabých stránek a práci s riziky.

Silné stránky 2019 organizace

- Dlouhodobé zkušenosti - škola přes 70 let poskytuje kvalitní vzdělávání žákům se zrakovým a kombinovaným postižením,
- 100 % kvalifikovanost pedagogického sboru,
- mladý a přátelský kolektiv pedagogů,
- vysoká odbornost speciálních pedagogů SPC, zajištění preventivních služeb i pro širokou veřejnost,
- spokojení žáci a rodiče,
- pomoc při začleňování žáků se SVP do SŠ a dále na trh práce,
- moderní vybavení všech tříd IA displeji, Ipady běžně ve výuce, kvalitní a 100% pokrytí WiFi ve všech učebnách,
- výuka robotiky a účast žáků na soutěžích robotiky VEXX,
- běžné využívání elektronické komunikace,
- nově zrekonstruované prostory školy a SPC,
- aktivní přístup vedení školy,
- existence jasného a spravedlivého personálního řízení,
- pravidelné pracovní rozhovory a práce s výstupy,
- průběžné hodnocení pracovních výkonů zaměstnanců školy,
- škola zabezpečuje zaměstnancům možnost neustálého odborného růstu (školení, kurzy, účast v projektech),
- výborná dostupnost a bezbariérovost školy,
- financování aktivit školy z projektů (NF ČR Světluška, Šablony I a II, i – KPA),
- fakultní škola PedF UK – vedení praxí i zahraničních stáží studentů,
- účast školy ve výzkumném projektu katedry přírodních věd v kinantropologii, Univerzity Palackého v Olomouci,
- partnerská škola Scio – škola pečující o vzdělávání, zařazení v projektu Rodiče vítání,
- partnerská škola AV Media a Fraus.

Slabé stránky 2019 organizace

- Nesystematická práce školního poradenského pracoviště (ŠPP),
- u většiny pedagogů absentující jazykové znalosti,
- méně motivovaní pedagogové k aktivnímu řešení konfliktů (vyhodnoceno testem Thomas – Kilmann),
- nedostatek parkovacích míst, případně obslužných míst,
- odliv žáků s poruchami zraku ze školního internátu,
- nedostatečné zabezpečení školy přes víkend – elektronický zabezpečovací systém,
- staré rozvody elektro a vody,
- absence EPS na internátě i ve škole,
- potřeba rozšíření prostor pro výuku.

Příležitosti 2019 organizace

- Příznivý demografický vývoj,
- spolupráce s novými subjekty,
- možnost nového využití prostor školního internátu o MŠ pro děti s poruchami řeči
- vznik partnerství se zahraniční školou a/nebo poradenským zařízením/ outsourcing některých personálních projektů,
- růst významu speciálního školství a pedagogicko-psychologického poradenství,
- nově vznikající mezery na speciálně pedagogickém trhu (prostory pro žáky s logopedickými problémy, kvalitní diagnostika),
- vzrůstající poptávka po službách, přesah do prevence refrakčních vad,
- vznik vzdělávání instituce DVPP při škole se zajištěním kvalifikačních vzdělávacích programů

Hrozby 2019 pro celou oblast řízení školy

- nejednotné řízení speciálního školství a poradenství (MŠMT, NÚV, HMP)
- zpomalení/ stagnace v rozvoji speciálního školství a vzdělávací politiky této oblasti celorepublikově,
- možné negativní dopady změn ve financování škol podle PHMax,
- omezení možnosti využití pracovních pozic provozních zaměstnanců v důsledku změny financování podle PHMax,

- odliv pracovních sil do běžných škol – odliv know-how,
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu práce,
- zvyšování nároků na pozici pedagogického pracovníka,
- nárůst administrativy,
- nižší poptávka po „speciálních školách“,
- časté legislativní změny v odvětví,
- vstup konkurence na trh / robotika a moderní technologie i v jiných školách podle §16 školského zákona,
- spojení malých škol na trhu vzdělávání,
- zásadní změna žákovských kolektivů,
- vyšší poptávka po specializacích pedagogů.

Byly stanoveny nové silné a slabé stránky školy organizace, konstatovány příležitosti a hrozby. Konkrétně pro zkvalitnění hodnocení pedagogických pracovníků je nastavení práce s rozvojovým bodem u každého zaměstnance, který byl společně stanoven nebo vyplynul z ročních hodnotících rozhovorů. Jako výzva dále přetrvává zkvalitnění metod a forem delegování zaměstnanců na všech úrovních řízení. Byla zjištěna stagnace v koordinaci a vedení odborného týmu školy, kterým je školské poradenské pracoviště. Na odborném trhu je funkčnost tohoto pracoviště velmi důležitá a jde o zásadní ukazatel školy. Náprava této slabé oblasti se nyní stává jednou z priorit pro další období. Další prioritou je oblast snížené motivace učitelů řešit konfliktní situace, kdy návrhem řešení se jeví aktivní účast pedagogů ve výcviku asertivního chování a nácviku řešení konfliktů. Zkvalitnění procesu delegování zůstává výzvou i pro další období. Byla zjištěna nutná potřeba dalšího rozvoje pracovních pozic ve speciálně pedagogickém centru, a to s ohledem na potřebu rozšíření odborných pozic jako zrakový terapeut a fyzioterapeut, pro zajištění komplexní péče dětem s poruchami zraku.

III. CÍLE STŘEDNĚDOBÉ

Jsou v této koncepci chápány jako cíle následujících čtyř až pěti let.

Materiálně technická oblast

- Vybudovat kapacity pro předškolní přípravu dětí s poruchami zraku a poruchami řeči přestavbou prostor internátu.
- Modernizovat areál školy, aby plně vyhovoval všem věkovým kategoriím a poskytoval adekvátní prostory na vzdělávání, rekreaci a sport (relaxační bazén, stimulační místnost, rozšíření učeben a rekonstrukce půdních prostor).
- Zajištění klimatizačních jednotek do všech učeben a sboroven.
- Rekonstrukce chodeb, zárubní a dvěřní

Ekonomická oblast

- Zřídit při škole institut pro DVPP – vzdělávací programy k rozšíření kvalifikace, rekvalifikace – spolupráce s ÚP.
- Zajištění elektronickou evidencí majetku školy (čtečky kódů)
- Vyřešit financování sportovních her pro zrakově postiženou mládež
- Zajistit mezinárodní konferenci oftalmopsychologů a klinických oftalmopedů
- Získat spolupráci pro výzkumnou oblast – zaměření pozorosti u dětí s poruchami zraku při motorické průpravě
- Sledovat vyhlášení grantů a projektů, aktivně jich využívat za účelem zlepšení vybavení školy,
- Pronajímat prostory školy (DČ), jednání s partnery a tím zvyšování finančních možností školy.

Personální oblast

- Prosazovat myšlenku týmového ducha v týmu odborníků, uplatňovat kolegiální a korektní pracovní vztahy.
- Vytvářet vzájemné vztahy na bázi slušnosti a důvěry.
- Vyžadovat od každého zaměstnance školy vysoce odborný a profesionální přístup při plnění pracovních povinností.
- Pracovat s cíli a rozvojovým bodem každého pracovníka (hodnotící rozhovory, motivační rozhovory).
- Aplikovat metody personální psychologie do praxe (testy motivace k výkonu, osobnostní testy, 360 st. zpětná vazba atp.)
- Supervidovat pedagogický sbor, opětovně supervidovat kolektiv SPC.
- Zaměřit se na kvalitní jazykové vzdělávání pedagogických pracovníků škol např. formou vyslání na studijní návštěvy, podporovat účast na jazykových kurzech, případně vyhledávat projekty zaměřené jazykové kompetence pedagogů.

Pedagogická oblast

- Zařadit naši školu mezi významné vzdělávací a poradenské instituce pro žáky s poruchami zraku a poruchami řeči.
- Participovat na zdokonalování školních vzdělávacích programů pro jednotlivé ročníky a ověřovat nadále výstupy učiva.
- Modernizovat výchovně vzdělávací proces především změnou v zaměření školy z tradičního odevzdávání vědomostí na osvojování si strategií a metod zpracování informací žáky /vybudovat moderní učebnu CIV z I-Kap, zařadit robotiku do výstupů učiva nejen do obsahu učiva.
- Vybudovat plně funkční školní poradenské pracoviště.
- Podporovat morální výchovu žáků, zařadit do výchovných předmětů prvky etické mravní výchovy.
- Prohlubovat spolupráci se středními školami, formou návštěv a prohlídkou provozů.
- Sledovat studijní výsledky a úspěšnost našich absolventů a zajistit zpětnou vazbu ze SŠ.

Sociální oblast

- Respektovat oprávněné požadavky rodičů, řádně a otevřeně komunikovat.
- Spolupracovat s rodiči a zajistit jejich lepší informovanost a zároveň je zainteresovat do činnosti školy.
- Spolupracovat s Radou školy, rodiči, pracovníky a dalšími odborníky školy.
- Zajišťovat projekty potravinové pomoci (MPSV, Drab Foundation, Women and Women)

Partnerství, projekty

- Navázat kontakty s potenciální partnerskou školou v EU, především s ohledem na školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Spolupracovat na mezinárodních projektech s problematikou výchova a vzdělávání žáků se zrakovým postižením.
- Spolupracovat jako partnerská škola Pedf UK, UPOL, VOŠ soc. správní, Scio, AV Meadia, Fraus.
- Dokončit projekt Šablony II.
- Zaměřit na spolupráci s Ranou péčí, sdruženími pro rodiče dětí se zrakovým postižením, předškolní přípravu pro tyto děti.
- Zajistit přístrojový screening refrakčních vad pro veřejnost a navázat partnerství s ordinacemi očních lékařů

IV. CÍLE KRÁTKODOBÉ

Jedná se o cíle, jejichž realizace se předpokládá s výhledem jednoho až dvou let. Jejich realizace by měla být plně uskutečnitelná a jistá.

- Rekonstruovat a barevně odlišit chodby, zárubně a dveře ve všech prostorách školy.
- Vybudovat moderní učebnu CIV z I-Kap.
- Vybudovat moderní školní knihovnu K- Ap on line systém s tisky v braillu, audio a hmatové knihy.
- Obnovit bezpečnostní linie na každém schodišti. Postupně obnovit vodící linie ve škole a před školou.
- Pořídit 3D tiskárnu a zařadit 3D tisk do obsahu učiva informační technologie a matematiky.
- Zařadit robotiku do výstupů učiva IT a M.
- Každoročně se účastnit soutěže VEXX.
- Zařadit mikroskopování do obsahu učiva přírodovědy a přírodovědných praktik.
- Zajistit kvalitní a zdravé stravování ve školní jídelně.
- Proškolení ZŘŠ a vedoucí SPC v oblasti leadershipu a vedení týmu.
- Zaškolení novou pracovníci SPC.
- Optimalizovat počty klientů SPC na jednoho pracovníka.
- Snižit vedoucí SPC počet klientů s ohledem na potřebu zajištění manažerských povinností.
- Modernizovat webové stránky školy a připravit letáky a info brožury podporující speciální charakter naší školy a SPC.
- Každoročně publikovat úspěchy našich žáků a pedagogické úspěchy kolegů v odborných periodikách a průběžně na webu školy.
- Sledovat vyhlašování grantů a projektů, aktivně jich využívat za účelem zlepšení vybavení školy.

V. POSTUP

Všechny cíle školy budou zpracované do pracovních plánů školy (roční plán školy, měsíční plány práce, plány práce vychovatelů, plány práce metodických sdružení..) do podoby krátkodobých cílů krátkodobých dílčích cílů a úkolů se stanovením konkrétního zodpovědného pracovníka.

Průběžné hodnocení a realizace jednotlivých cílů se bude uskutečňovat pravidelně každé čtvrtletí na pedagogických radách a zasedáních Rady školy.

Koncepce rozvoje školy je koncipována tak, aby kladla minimální požadavky na zvýšení rozpočtu. Předpokládáme spoluúčast a podporu HMP na financování rekonstrukce elektrorozvodů a rozvodů vody, sanaci půdních prostor, rekonstrukce prostor internátu na prostory MŠ pro děti s poruchami zraku a řači a případně vybudování prostor pro fyzioterapii. Pro tyto účely budeme postupně žádat o uvolnění finančních prostředků z investičního fondu školy. Stejně jako v minulosti hodláme neustále a průběžně oslovovat potenciaální sponzory a získávat finanční prostředky z mimorozpočtových zdrojů, především pro oblast vybavení školy moderní PC technikou nebo za účelem finanční pomoci při organizaci Sportovních her zrakově postižením mládeže.

Všechny cíle jsou formulovány tak, aby výrazně kvalitně ovlivnily úroveň školy bez evidentně zvýšené potřeby finančních prostředků.

ZÁVĚR

Předložený koncepční záměr plně respektuje dosaženou vysokou úroveň Základní školy pro žáky s poruchami zraku, nám. Míru 19 v Praze 2. Škola by měla být dále povznesena na úroveň profesionálního odborného pracoviště, preventivního pracoviště pro širokou veřejnost, metodického pomocníka pro školy běžného typu.

Mottem naší školy i pro další období: „Není umění dokázat těmto dětem, že něco neumí, ale je umění dát jim příležitost prokázat, že něco umí.“